

Spektrálne kolokačné metódy a vlastnéčísla Laplaceovho operátora

Veronika Bozděchová, Jiří Půček, Marek Mikloš

Charles University, Czech Republic

'Najprimitívnejší model pre vychýlenie dosiek je daný rovnicou'

$$\frac{\partial^2 u}{\partial t^2} - K^2 \Delta u = 0, \quad (1)$$

"kde u je vychýlenie dané ako zobrazenie $u : (t, \vec{x}) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R}^2 \mapsto \mathbb{R}$ " Pre stojaté vlnenie má riešenie 1 tvar:"

$$-\Delta \hat{u} = \frac{\omega^2}{K^2} \hat{u} \quad (2)$$

"Ak označíme $L =_{\text{def}} -\Delta$ a $\lambda =_{\text{def}} \frac{\omega^2}{K^2}$ z 2 dostaneme:"

$$-L\hat{u} = \lambda\hat{u} \quad (3)$$

"Z čoho dostaneme po dosadení vhodných okrajových podmienok úlohu pre nájdenie vlastných vektorov lineárneho operátora."

"Chceme nájsť vlastné vektory a vlastné čísla Laplaceovho operátora v $\Omega \subset \mathbb{R}^2$ s nulovou Dirichletovou podmienkou. Chceme teda riešiť:"

$$-\Delta \hat{u} = \lambda \hat{u} \quad (4)$$

$$\hat{u}|_{\partial\Omega} = 0 \quad (5)$$

Hodnoty \hat{u} v *interpolačných* $[x_i, y_k]$ bodoch označíme ako $\hat{u}_{i,k}$, dostávame:

$$\hat{u}_{i,k} =_{\text{def}} (\hat{u}_x)_{i,k} =_{\text{def}} \hat{u}(x_i, y_k). \quad (6)$$

Aproximácie parciálnych derivácií podľa x a y budú označené ako $(\hat{u}_x)_{i,k}$ a $(\hat{u}_y)_{i,k}$. Teda

$$(\hat{u}_x)_{i,k} =_{\text{def}} \frac{\partial \hat{u}}{\partial x}(x, y) \big|_{x=x_i, y=y_k} \quad (7a)$$

$$(\hat{u}_y)_{i,k} =_{\text{def}} \frac{\partial \hat{u}}{\partial y}(x, y) \big|_{x=x_i, y=y_k} \quad (7b)$$

Zadefinujeme jednotlivé konstanty a vektory, se kterými pracujeme (speciálně pro jeden pevný konec máme

$$a_4 = \frac{F}{El_{zz}} = \frac{\rho g d a^2}{El_{zz}}).$$

```
g=9.81;rho=650;d=10;x=[-d/2,d/2];a=0.25;a1=0;a2=0;a3=0;a4=0;  
E=10^5;Izz=1;n=20;
```

Dále si vybereme funkci $f(x)$, která nám udává hustotu působící síly na jednotku délky. Tato funkce nám dává pravou stranu naší obyčejné diferenciální rovnice.

```
f=@(x)-g*rho*a^2*1.^(x);  
L=E*Izz*diffmat([n,n+4],4,x);
```

Pro případ dvou případně jednoho pevného konce volíme dané okrajové podmínky. V textu níže můžeme vidět příslušné rovnice příslušné okrajovým podmínkám pro jeden pevný konec (pro případ dvou pevných konců $T_1 = T_3, T_2 = T_4$ s tím, že hranice je nyní $+\frac{d}{2}$ místo $-\frac{d}{2}$).

```
T1=diffrow(n+4,0,-d/2,x);T3=diffrow(n+4,1,-d/2,x);T2=diffrow(n+4,2,d/2,x);T4=diffrow(n+4,3,d/2,x);
```

Sestavíme naši maticovou soustavu a vyřešíme ji.

```
A=[L;T1;T2;T3;T4];  
rhs=[gridsample(f,n);a1;a2;a3;a4];  
u=A\rhs;
```

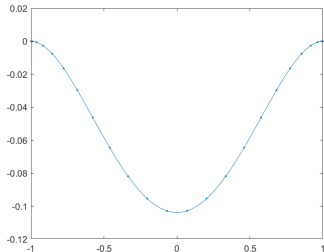
Porovnání Mathematica x Matlab

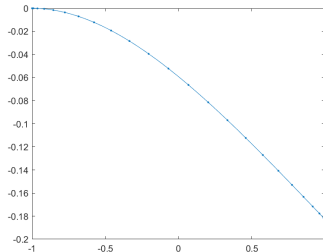
Obrázek 1. Mathematica (pevné konce)

Obrázek 2. Mathematica (pevný konec)

Obrázek 3. Matlab (pevné konce)

Obrázek 4. Matlab (pevný konec)